Kolmapäev, 23. juuni 2021

P9_TA(2021)0303

Ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused

Euroopa Parlamendi 23. juuni 2021. aasta seadusandlik resolutsioon Euroopa Parlamendi määruse kohta, millega kehtestatakse ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused (Euroopa Ombudsmani põhikiri) ning tunnistatakse kehtetuks otsus 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom (2021/2053(INL) – 2019/0900(APP))

(2022/C 81/13)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 228 lõiget 4,

— võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 106a lõiget 1,

— võttes arvesse komisjoni arvamust (COM(2021)0329),

— võttes arvesse nõukogu heakskiitu (09425/2021),

— võttes arvesse oma 10. juuni 2021. aasta otsust Euroopa Parlamendi määruse eelnõu kohta, millega kehtestatakse ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused (Euroopa Ombudsmani põhikiri) ning tunnistatakse kehtetuks otsus 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom [1],

— võttes arvesse kodukorra artikleid 46 ja 54,

— võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit (A9-0174/2021),

1. võtab vastu lisatud määruse;

2. teeb presidendile ülesandeks kirjutada määrusele alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;

3. teeb peasekretärile ülesandeks korraldada määruse avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

[1] Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0280.

Kolmapäev, 23. juuni 2021

RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi määrus, millega kehtestatakse ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused (Euroopa Ombudsmani põhikiri) ning tunnistatakse kehtetuks otsus 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom (2021/2053(INL) – 2019/0900(APP))

EUROOPA PARLAMENT,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 228 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 106a lõiget 1,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu heakskiitu ([1]),

võttes arvesse Euroopa komisjoni arvamust ([2]),

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt,

ning arvestades järgmist:

(1) Ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused tuleks kehtestada kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) ning eelkõige selle artikli 20 lõike 2 punkti d ja artikli 228, Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) sätetega.

(2) Euroopa Parlamendi otsust 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom ([3]) muudeti viimati 2008. aastal. Pärast Lissaboni lepingu jõustumist 1. detsembril 2009 tuleks otsus 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom kehtetuks tunnistada ja asendada ELi toimimise lepingu artikli 228 lõike 4 alusel vastu võetud määrusega.

(3) Harta artikkel 41 tunnustab õigust heale haldusele liidu kodanike ühe põhiõigusena. Harta artikkel 43 tunnustab õigust pöörduda Euroopa Ombudsmani poole seoses liidu institutsioonide, organite või asutuste tegevuses ilmnenud haldusomavoliga. Et tagada nende õiguste tulemuslik kasutamine ja tõhustada ombudsmani suutlikkust viia läbi põhjalikke ja erapooletuid uurimisi, toetades seeläbi ombudsmani sõltumatust, millest mõlemad eelnevad sõltuvad, tuleks ombudsmanile anda kõik vajalikud vahendid aluslepingutes ja käesolevas määruses osutatud ombudsmani ülesannete edukaks täitmiseks.

(4) Tingimused, mille alusel võib ombudsmanile kaebuse esitada, tuleks kehtestada kooskõlas täieliku, vaba ja lihtsa juurdepääsu põhimõttega, võttes igakülgselt arvesse õigus- ja haldusmenetlusest tulenevaid konkreetseid piiranguid.

(5) Ombudsman peaks võtma oma tegevuses igakülgselt arvesse tema uurimise all olevate liidu institutsioonide, organite ja asutuste pädevust.

(6) On vaja sätestada kord, mida tuleb järgida, kui ombudsmani uurimistest ilmnevad haldusomavoli juhtumid. Ombudsman peaks esitama Euroopa Parlamendile iga-aastase istungjärgu lõpus üksikasjaliku aruande. Ombudsmanil peaks olema ka õigus lisada sellesse aastaaruandesse hinnang selle kohta, kuidas on antud soovitusi järgitud.

([1]) 18. juuni 2021. aasta nõusolek (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata)
([2]) 18. juuni 2021. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata)
([3]) Euroopa Parlamendi 9. märtsi 1994. aasta otsus 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriva korra ja üldtingimuste kohta (EÜT L 113, 4.5.1994, lk 15).

Kolmapäev, 23. juuni 2021

(7) Ombudsmani rolli tugevdamiseks ja parimate haldustavade edendamiseks liidu institutsioonides, organites ja asutustes on soovitav lubada ombudsmanil – ilma et see piiraks tema esmast ülesannet menetleda kaebusi – viia läbi omaalgatuslikke uurimisi, kui ta peab seda vajalikuks, eelkõige korduvate, süstemaatiliste või eriti tõsiste haldusomavoli juhtumite korral.

(8) Taotluste suhtes üldsuse juurdepääsuks ombudsmani dokumentidele kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001 ([4]), mida on täiendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1367/2006 ([5]), välja arvatud dokumentidele, mis on saadud uurimise käigus, mille puhul peaks taotlusi menetlema see liidu institutsioon, organ või asutus, kust need pärinevad.

(9) Ombudsmanil peaks olema juurdepääs kõikidele tema ülesannete täitmiseks vajalikele vahenditele. Selleks peaksid liidu institutsioonid, organid ja asutused andma ombudsmanile mis tahes teavet, mida ta uurimise eesmärgil taotleb. Juhuks, kui ombudsmani ülesannete täitmine nõuab ombudsmanile liidu institutsioonide, organite ja asutuste või liikmesriikide asutuste valduses oleva salastatud teabe esitamist, peaks ombudsmanil olema juurdepääs sellisele teabele tingimusel, et tagatud on teabe kaitse õigusnormide järgimine.

(10) Ombudsman ja tema personal peaks käsitlema konfidentsiaalselt kogu teavet, mille nad on oma ülesannete täitmisel saanud, ilma et see mõjutaks ombudsmani kohustust teavitada liikmesriikide ametiasutusi faktidest, mis võivad olla seotud kuritegudega ja mis on talle teatavaks saanud uurimise käigus. Ombudsmanil peaks olema lubatud teavitada ka asjaomast liidu institutsiooni, organit või asutust asjaoludest, mis seavad kahtluse alla nende töötaja käitumise. Ombudsmani kohustust käsitleda oma ülesannete täitmisel saadud teavet konfidentsiaalsena ei peaks piirama tema kohustust vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 15 lõikele 1 teha oma tööd võimalikult avalikult. Eelkõige peaks ombudsman oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks ja järelduste toetamiseks saama oma aruannetes viidata mis tahes üldsusele kättesaadavale teabele.

(11) Kui see on ombudsmani ülesannete tõhusaks täitmiseks vajalik, tuleks talle anda võimalus teha koostööd ja vahetada teavet liikmesriikide ametiasutustega kooskõlas kohaldatava riigisisese ja liidu õigusega ning muude liidu institutsioonide, organite või asutustega kooskõlas kohaldatava liidu õigusega.

(12) Ombudsmani peaks valima Euroopa Parlament oma ametiaja alguses kogu oma ametiajaks, valides ta isikute hulgast, kes on liidu kodanikud ning kelle puhul on tagatud vajalik sõltumatus ja pädevus. Samuti tuleks sätestada üldtingimused muuhulgas ombudsmani ülesannete täitmise lõpetamiseks ning ombudsmani asendamiseks, ombudsmani ülesannetega kokkusobimatud tegevused, ombudsmani töötasu ning ombudsmani privileegid ja puutumatus.

(13) Tuleks täpsustada, et ombudsmani asukoht on sama nagu Euroopa Parlamendil, nagu on kindlaks määratud protokolli nr 6 (Euroopa Liidu institutsioonide ning teatavate organite, asutuste ja talituste asukoha kohta), mis on lisatud Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule (edaspidi „protokoll nr 6“), ainsa artikli punktis a.

(14) Ombudsman peaks saavutama oma sekretariaadi koosseisus soolise võrdõiguslikkuse, võttes igakülgselt arvesse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ja muude liidu teenistujate teenistustingimuste, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 ([6]) (edaspidi „personalieeskirjad“), artikli 1d lõiget 2.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001, üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1367/2006, keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).

([6]) EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

(15) Ombudsmani ülesanne on võtta vastu käesoleva määruse rakendussätted pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa komisjoniga. Kui need institutsioonid ei anna arvamust ombudsmani poolt eelnevalt põhjendatult sätestatud aja jooksul, võib ombudsman asjaomased rakendussätted vastu võtta. Õiguskindluse ja ombudsmani ülesannete täitmise kõrgeimate standardite tagamiseks tuleks käesolevas määruses kehtestada vastuvõetavate rakendussätete minimaalne sisu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu ja põhimõtted

1. Käesoleva määrusega sätestatakse ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused (Euroopa Ombudsmani põhikiri).

2. Ombudsman on oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatu ja tegutseb ilma eelneva loa nõudeta.

3. Ombudsman aitab avastada haldusomavoli liidu institutsioonide, organite ja asutuste tegevuses, välja arvatud Euroopa Liidu Kohtu tegevuses õigusemõistjana, võttes igati arvesse ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 2 punkti d ja artiklit 228 ning harta artiklit 41, mis käsitleb õigust heale haldusele.

Mingi muu asutuse või isiku tegevuse kohta ombudsmanile kaebust esitada ei saa.

4. Kui on asjakohane, esitab ombudsman probleemi lahendamiseks soovitusi, pakub välja lahendusettepanekuid ja parandusettepanekuid.

5. Ombudsman ei või oma ülesandeid täites seada kahtluse alla kohtuotsuse õigsust ega kohtu pädevust teha otsus.

Artikkel 2

Kaebused

1. Iga liidu kodanik või iga füüsiline või juriidiline isik, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on liikmesriigis, võib kas otse või Euroopa Parlamendi liikme kaudu esitada ombudsmanile kaebuse haldusomavolijuhtude kohta.

2. Kaebuses peab olema selgelt märgitud kaebuse objekt ja kaebuse esitaja isik. Kaebuse esitaja võib nõuda, et kaebus või selle osad jääksid konfidentsiaalseks.

3. Kaebus tuleb esitada kahe aasta jooksul alates kuupäevast, mil kaebuse aluseks olevad asjaolud kaebuse esitajale teatavaks said. Kaebuse esitamisele eelnevalt peab kaebuse esitaja astuma kohased haldusmenetluslikud sammud asjaomastes institutsioonides, organites või asutustes.

4. Ombudsman lükkab kaebuse vastuvõetamatuse tõttu tagasi, kui kaebus on väljapool ombudsmani volituste ulatust või kui lõigetes 2 ja 3 sätestatud menetlusnõuded ei ole täidetud. Kui kaebus on väljapool ombudsmani volituste ulatust, võib ombudsman soovitada kaebuse esitajal pöörduda teise asutuse poole.

5. Kui ombudsman leiab, et kaebus on ilmselgelt põhjendamatu, lõpetab ta selle menetlemise ja teavitab sellest leiust kaebuse esitajat. Kui kaebuse esitaja on oma kaebusest teavitanud asjaomast liidu institutsiooni, organit või asutust, teavitab ka ombudsman asjaomast asutust.

6. Liidu institutsioonide, organite või asutuste ning nende töötajate vahelisi töösuhteid käsitlevad kaebused on vastuvõetavad üksnes juhul, kui asjaomane isik on ära kasutanud kõik sisemised haldusmenetlused, eelkõige need, millele on osutatud personalieeskirjade artiklis 90, ning asjaomase liidu institutsiooni, organi või asutuse pädev asutus on teinud otsuse või kui tema vastamise tähtaeg on möödunud. Ombudsmanil on samuti õigus kontrollida asjaomase liidu institutsiooni, organi või asutuse pädeva asutuse võetud meetmeid, et tagada väidetavate ahistamise ohvrite kaitse ning taastada haldusjuurdluse ajal tervislik ja ohutu töökeskkond, kus austatakse asjaomaste isikute väärikust, tingimusel, et asjaomased isikud on seoses nende meetmetega kasutanud ära kõik sisemised haldusmenetlused.

7. Ombudsman teavitab asjaomast liidu institutsiooni, organit või asutust registreeritud kaebusest kohe kui see kaebus on tunnistatud vastuvõetavaks ja on tehtud otsus algatada uurimine.

8. Kaebuse esitamine ombudsmanile ei mõjuta edasikaebamise tähtaegu haldus- või kohtumenetluses.

9. Kui esitatud asjaolusid käsitlevate või neid käsitlenud kohtumenetluste tõttu tunnistab Ombudsman kaebuse vastuvõetamatuks või otsustab lõpetada selle käsitlemise, kantakse ombudsmani poolt selleks ajaks läbi viidud uurimiste tulemused toimikusse ja see toimik suletakse.

10. Ombudsman teatab kaebuse esitajale niipea kui võimalik kaebuse suhtes võetud meetmetest ning püüab võimaluse korral koos asjaomase liidu institutsiooni, organi või asutusega haldusomavoli kaotamiseks lahenduse leida. Ombudsman teavitab kaebuse esitajat väljapakutud lahendusest koos asjaomase institutsiooni, organi või asutuse märkustega, kui need on olemas. Kaebuse esitaja võib esitada ombudsmanile oma märkusi või anda mis tahes etapis lisateavet, mis ei olnud kaebuse esitamise ajal teada.

Kui leitakse lahendus, mille on heaks kiitnud kaebuse esitaja ja asjaomane liidu institutsioon, organ või asutus, võib ombudsman toimiku sulgeda ilma artiklis 4 sätestatud menetlust kohaldamata.

Artikkel 3

Uurimised

1. Kooskõlas oma ülesannetega korraldab ombudsman kas omal algatusel või kaebuste põhjal uurimisi, kui ta leiab selleks olevat alust.

2. Ombudsman teavitab sellistest uurimistest põhjendamatu viivituseta asjaomast liidu institutsiooni, organit või asutust. Ilma et see piiraks artikli 5 kohaldamist, võib asjaomane liidu institutsioon, organ või asutus omal algatusel või ombudsmani taotlusel esitada kasulikke märkusi või tõendeid.

3. Ombudsman võib korraldada omaalgatuslikke uurimisi, kui ta leiab selleks olevat alust, ja eelkõige korduva, süstemaatilise või eriti tõsise haldusomavoli korral, et käsitleda neid juhtumeid avalikku huvi pakkuva küsimusena. Selliste uurimiste raames võib ta teha ka ettepanekuid ja algatusi parimate haldustavade edendamiseks liidu institutsioonides, organites ja asutustes.

Artikkel 4

Ombudsmani ja institutsioonide koostoime

1. Kui uurimise tulemusena avastatakse haldusomavoli, teavitab ombudsman põhjendamatu viivituseta liidu institutsiooni, organit või asutust, keda uurimise järeldused puudutavad, ja asjakohasel juhul annab soovitusi.

2. Asjaomane liidu institutsioon, organ või asutus saadab ombudsmanile kolme kuu jooksul oma üksikasjaliku arvamuse. Ombudsman võib asjaomase institutsiooni, organi või asutuse põhjendatud taotlusel kõnealust tähtaega pikendada. See pikendus ei tohi ületada kahte kuud. Kui asjaomane institutsioon, organ või asutus ei esita arvamust esialgse kolmekuulise tähtaja jooksul või pikendatud tähtaja jooksul, võib ombudsman uurimise lõpetada ilma sellise arvamuseta.

3. Uurimise lõppedes saadab ombudsman aruande asjaomasele liidu institutsioonile, organile või asutusele ning – juhul, kui seda nõuab haldusomavoli juhtumi olemus või ulatus – Euroopa Parlamendile. Selles aruandes võib ombudsman anda omapoolseid soovitusi. Ombudsman teavitab kaebuse esitajat uurimise tulemusest, asjaomase institutsiooni, organi või asutuse poolt esitatud arvamusest ja kõigist aruandes tehtud soovitustest.

4. Kui see on asjakohane seoses liidu institutsiooni, organi või asutuse tegevuse uurimisega, võib, kas ombudsmani omal algatusel või Euroopa Parlamendi kutsel, korraldada Euroopa Parlamendis sobival tasandil ombudsmani ärakuulamise.

5. Iga-aastase istungjärgu lõpus esitab ombudsman Euroopa Parlamendile aruande oma tehtud uurimiste tulemustest. Aruanne sisaldab hinnangut ombudsmani soovituste, pakutud lahenduste ja parandusettepanekute järgimisele. Kui see on asjakohane, sisaldab aruanne ka ombudsmani uurimiste tulemusi, mis on seotud ahistamise, rikkumisest teatamise ja huvide konfliktidega liidu institutsioonides, organites või asutustes.

Artikkel 5

Ombudsmanile teabe andmine

1. Käesoleva artikli kohaldamisel sisaldab mõiste „teabe andmine“ kõiki füüsilisi ja elektroonilisi vahendeid, mis võimaldavad ombudsmanil ja tema sekretariaadil juurdepääsu teabele, sealhulgas dokumentidele, olenemata nende vormist.

2. „ELi salastatud teave“ on teave või materjal, mis on tähistatud ELi salastusmärkega ja mille loata avaldamine võib eri määral kahjustada liidu või ühe või mitme liikmesriigi huve.

3. Käesolevas artiklis sätestatud tingimustel annavad liidu institutsioonid, organid ja asutused ning liikmesriikide pädevad asutused ombudsmani taotlusel või omal algatusel ning põhjendamatu viivituseta ombudsmanile mis tahes teabe, mida ta on uurimise eesmärgil taotlenud.

4. Ombudsmanile antakse ELi salastatud teavet järgmiste põhimõtete ja tingimuste kohaselt:

a) ELi salastatud teavet andev liidu institutsioon, organ või asutus peab olema asjakohased sisemenetlused lõpule viinud ja kui teave pärineb kolmandalt isikult, peab viimane olema andnud eelnevalt oma kirjaliku nõusoleku;

b) ombudsmani teadmisvajadus peab olema kindlaks tehtud;

c) peab olema tagatud, et juurdepääs CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL või kõrgemal tasemel salastatud teabele antakse üksnes isikutele, kellel on juurdepääsuluba asjaomasele julgeolekutasemele kooskõlas riigisisese õigusega ja pädeva julgeolekuasutuse loal.

5. ELi salastatud teabe andmiseks hindab asjaomane liidu institutsioon, organ või asutus, kas ombudsman on tulemuslikult kehtestanud sisejulgeolekueeskirjad ning füüsilised ja menetluslikud meetmed, et kaitsta ELi salastatud teavet. Selleks võivad ombudsman ning liidu institutsioon, organ või asutus sõlmida ka kokkuleppe, millega sätestatakse ELi salastatud teabe andmist reguleeriv üldine raamistik.

6. Lõigete 4 ja 5 kohaselt võimaldatakse juurdepääs ELi salastatud teabele asjaomase liidu institutsiooni, organi või asutuse ruumides, kui ombudsmaniga ei ole teisiti kokku lepitud.

7. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, võivad liikmesriikide pädevad asutused keelduda ombudsmanile andmast teavet, mis on hõlmatud salastatud teabe kaitset käsitlevate riigisiseste õigusaktidega või selle edastamist takistavate sätetega.

Sellest hoolimata võib asjaomane liikmesriik anda ombudsmanile sellist teavet vastavalt oma pädeva asutuse kehtestatud tingimustele.

8. Kui liidu institutsioonid, organid või asutused ning liikmesriikide asutused kavatsevad ombudsmanile edastada ELi salastatud teavet või muud üldsusele kättesaamatut teavet, teavitavad nad sellest eelnevalt ombudsmani.

Ombudsman peab tagama, et selline teave on piisavalt kaitstud ja eelkõige ei tohi ta seda avalda kaebuse esitajale ega üldsusele ilma liidu institutsiooni, organi või asutuse või asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse eelneva nõusolekuta. ELi salastatud teabe puhul antakse nõusolek kirjalikult.

9. Liidu institutsioonid, organid ja asutused, kes keelduvad andmast juurdepääsu ELi salastatud teabele, esitavad ombudsmanile kirjaliku põhjenduse märkides vähemalt keeldumise põhjused.

10. Ombudsman säilitab lõikes 8 osutatud teavet ainult kuni uurimise lõpetamiseni. ’

Ombudsman võib taotleda liidu institutsioonilt, organilt või asutuselt või liikmesriigilt sellise teabe säilitamist vähemalt viie aasta jooksul.

11. Kui ombudsman ei saa taotletud abi, võib ta sellest teavitada Euroopa Parlamenti, kes võtab asjakohased meetmed.

Artikkel 6

Üldsuse juurdepääs ombudsmani valduses olevatele dokumentidele

Ombudsman käsitleb taotlusi üldsuse juurdepääsuks dokumentidele, välja arvatud nendele, mis on saadud uurimise käigus ja mis on ombudsmani valduses selle uurimise kestel või pärast uurimise lõpetamist, kooskõlas tingimuste ja piirangutega, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 1049/2001, mida on täiendatud määrusega (EÜ) nr 1367/2006.

Artikkel 7

Ametnike ja muude teenistujate ärakuulamine

1. Liidu institutsioonide, organite ja asutuste ametnikud ja muud teenistujad kuulatakse ombudsmani nõudmisel ära seoses ombudsmani käimasoleva uurimisega seotud asjaoludega.

2. Need ametnikud või muud teenistujad võtavad sõna oma institutsiooni, organi või asutuse nimel. Nad jäävad seotuks neile pandud kohustustega, mis tulenevad nende suhtes kehtivatest reeglitest.

Artikkel 8

Rikkumisest teatamisega seotud uurimised

1. Ombudsman võib läbi viia uurimise, et avastada personalieeskirjade artiklis 22a määratletud teabe käsitlemisel aset leidnud haldusomavoli, mille ametnik või muu teenistuja on talle teatavaks teinud vastavalt personalieeskirjades sätestatud asjakohastele reeglitele.

2. Sellistel juhtudel on ametnikul või teenistujal personalieeskirjadega pakutav kaitse liidu institutsiooni, organi või asutuse võimalike kahjulike mõjude eest, mis tulenevad teabe edastamisest.

3. Ombudsman võib ka uurida, kas asjaomases liidu institutsioonis, organis või asutuses esines sellise juhtumi käsitlemisel haldusomavoli, muu hulgas seoses asjaomase ametniku või muu teenistuja kaitsega.

Artikkel 9

Ametisaladus

1. Ombudsman ja tema töötajad ei tohi uurimise käigus saadud teavet ega dokumente avaldada. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, ei avalda nad eelkõige ombudsmanile esitatud ELi salastatud teavet ega liidu institutsioonide, organite või asutuste sisedokumente ega liidu isikuandmete kaitse õiguse kohaldamisalasse kuuluvaid dokumente. Nad ei tohi avaldada ka teavet, mis võiks kahjustada kaebuse esitaja või mis tahes muu asjaga seotud isiku õigusi.

2. Ilma et see piiraks kõigi liidu institutsioonide, organite ja asutuste üldist aruandluskohustust Euroopa Pettustevastase Ameti (edaspidi „OLAF“) ees kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ([7]) artikliga 8, kui ombudsmani uurimise käigus kogutud faktid võivad endast kujutada kuritegu või olla sellega seotud, teavitab ombudsman liikmesriikide pädevaid asutusi ning, juhul kui juhtum kuulub nende pädevusse, Euroopa Prokuratuuri ja kooskõlas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 ([8]) artikliga 24, OLAFit.

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

([8]) Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

3. Asjakohasel juhul ja kokkuleppel Euroopa Prokuratuuri või OLAFiga teavitab ombudsman sellest ka liidu institutsiooni, organit või asutust, kellel on distsiplinaarvõim asjaomase ametniku või muu teenistuja üle ja kes võib algatada asjakohase menetluse.

Artikkel 10

Koostöö liikmesriikide ametiasutuste ning liidu institutsioonide, organite ja asutustega

1. Kui see on vajalik ombudsmani ülesannete täitmiseks, võib ombudsman teha koostööd liikmesriikide ametiasutustega kooskõlas kohaldatava riigisisese ja liidu õigusega.

2. Ombudsman võib oma ülesannete ulatuses teha koostööd ka teiste liidu institutsioonide, organite ja asutustega, eelkõige nendega, kes vastutavad põhiõiguste edendamise ja kaitse eest. Ombudsman väldib tegevuse kattumist nende liidu institutsioonide, organite või asutuste tegevusega või selle dubleerimist.

3. Liikmesriikide ametiasutustele käesoleva määruse kohaldamiseks adresseeritud teatis edastatakse neile Euroopa Liidu juures asuvate alaliste esinduste kaudu, välja arvatud juhul, kui asjaomane alaline esindus nõustub, et ombudsmani sekretariaat võib asjaomase liikmesriigi asutustega otse ühendust võtta.

Artikkel 11

Ombudsmani valimine

1. Ombudsman valitakse ja teda võib ametisse tagasi nimetada kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 228 lõikega 2 kandidaatide hulgast, kes valitakse läbipaistva menetluse teel.

2. Pärast *Euroopa Liidu Teatajas* kandidaatide esitamise kutse avaldamist valitakse ombudsman isikute hulgast,

— kes on liidu kodanikud,

— kellel on täielikud kodaniku- ja poliitilised õigused,

— kelle sõltumatus on tagatud,

— kes vastavad oma riigi kõrgeimatesse kohtuametitesse nimetamise tingimustele või kellel on ombudsmani ülesannete täitmiseks vajalik pädevus ja kogemused ning

— kes ei ole olnud liikmesriikide valitsuste liikmed ega Euroopa Parlamendi, Euroopa Ülemkogu või Euroopa Komisjoni liikmed kahe aasta jooksul enne kandidaatide esitamise kutse avaldamist.

Artikkel 12

Ombudsmani ülesannete täitmise lõpetamine

1. Ombudsman lõpetab oma ülesannete täitmise kas ametiaja lõppemisel või ametist tagasiastumise või ametist tagandamise korral.

2. Ombudsman jääb ametisse kuni uue ombudsmani valimiseni, välja arvatud ametist tagandamise korral.

3. Ombudsmani ülesannete täitmise enneaegse lõppemise korral valitakse uus ombudsman kolme kuu jooksul alates ametikoha vabanemisest Euroopa Parlamendi järelejäänud ametiajaks. Kuni uue ombudsmani valimiseni vastutab ombudsmani pädevusse kuuluvate kiireloomuliste küsimuste eest artikli 16 lõikes 2 nimetatud sekretariaadi juht.

Artikkel 13

Ametist tagandamine

Kui Euroopa Parlament kavatseb taotleda ombudsmani ametist tagandamist vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 228 lõikele 2, kuulab ta enne sellise taotluse esitamist ombudsmani ära.

Kolmapäev, 23. juuni 2021

Artikkel 14

Ombudsmani ülesannete täitmine

1. Ombudsman tegutseb oma ülesannete täitmisel vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 228 lõikele 3. Ombudsman hoidub igasugusest tegevusest, mis ei ole kooskõlas tema ülesannete olemusega.

2. Ombudsman annab ametisse astudes Euroopa Kohtu ees ametivande, kinnitades, et ta täidab aluslepingutes ja käesolevas määruses osutatud ülesandeid täiesti sõltumatult ja erapooletult ning järgib ametiaja jooksul ja pärast seda oma ametist tulenevaid kohustusi. Ametivanne hõlmab eelkõige kohustust käituda ausameelselt ja diskreetselt teatavate ametissenimetamiste või soodustuste vastuvõtmisel pärast ametiaja lõppemist.

3. Ametiaja jooksul ei tohi ombudsman täita muid poliitilisi ega haldusülesandeid ega töötada ühelgi teisel tasustataval või mittetasustataval ametikohal.

Artikkel 15

Töötasu, privileegid ja immuniteedid

1. Töötasu, toetuste ja pensioni osas on ombudsman samal tasemel Euroopa Kohtu kohtunikuga.

2. Ombudsmani ja tema sekretariaadi ametnike ja muude teenistujate suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 7, Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide kohta, artikleid 11–14 ja artiklit 17.

Artikkel 16

Ombudsmani sekretariaat

1. Ombudsmanile tagatakse asjakohane eelarve, mis on piisav, et tagada ombudsmani sõltumatus ja tema ülesannete täitmine.

2. Ombudsmani abistab sekretariaat. Ombudsman nimetab ametisse sekretariaadi juhataja.

3. Ombudsmani sekretariaadi ametnike ja muude teenistujate suhtes kohaldatakse personalieeskirju. Sekretariaadi töötajate arv määratakse kindlaks igal aastal eelarvemenetluse käigus.

4. Kui liidu ametnikud on lähetatud ombudsmani sekretariaati, käsitatakse seda lähetust teenistuse huvides toimuva lähetusena vastavalt personalieeskirjade artikli 37 esimese lõigu punktile a ja artiklile 38..

Artikkel 17

Ombudsmani asukoht

Ombudsmani asukoht on sama nagu Euroopa Parlamendil, nagu on kindlaks määratud protokolli nr 6 ainsa artikli punktis a.

Artikkel 18

Rakendussätted

Ombudsman võtab käesoleva määruse rakendussätted vastu pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa komisjoniga. Need peavad olema kooskõlas käesoleva määrusega ja sisaldama sätteid vähemalt järgmise kohta:

a) kaebuse esitaja ning asjaomase liidu institutsiooni, organi või asutuse menetlusõigused;

b) kaebuste vastuvõtmine, töötlemine ja lõpetamine;

c) omaalgatuslikud uurimised ning

d) järeluurimised.

Artikkel 19

Lõppsätted

1. Otsus 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom tunnistatakse kehtetuks.
2. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
3. Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

…,

Euroopa Parlamendi nimel

president